

Analiza dokumentacji wychowanków placówek z woj. wielkopolskiego umieszczonych w szpitalach psychiatrycznych w latach 2004-2006

Doniesienia mediów o organizowaniu „kolonii” w szpitalu psychiatrycznym w Krośnicach dla dzieci z domów dziecka zaniepokoiły Rzecznika Praw Obywatelskich. W związku z powyższym zwrócił się do departamentów pomocy społecznej urzędów wojewódzkich (organów nadzoru nad placówkami opiekuńczymi) z prośbą o informacje o każdym dziecku z placówki opiekuńczej przebywającym na oddziale psychiatrycznym w latach 2004 – 2006.

Informacja winna zawierać:

1. nazwę placówki
2. wiek dziecka, płeć
3. czas pobytu w szpitalu, datę umieszczenia dziecka w placówce
4. powód decyzji o umieszczeniu wychowanka w szpitalu psychiatrycznym oraz kopię skierowania.
5. kopię oświadczenia rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na skierowanie dziecka do szpitala psychiatrycznego lub stosowne postanowienie sądu rodzinnego
6. w przypadku wychowanków 16-letnich kopię ich oświadczenia, iż wyrażają zgodę na umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym.

Ad. 1 Rodzaje placówek

W woj. wielkopolskim umieszczono ogółem 112 dzieci; niektóre z nich przebywały wielokrotnie, nawet pięciokrotnie. Informacje pochodzą z 22 placówek, w tym: 17 publicznych socjalizacyjnych, jedna niepubliczna, 2 interwencyjne, 2 zespoły opiekuńczo-wychowawcze, 2 ośrodki wspomagania rodziny.

Ogółem w woj. wielkopolskim w 2005 r. było 141 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 67 niepublicznych (4913 miejsc, 5199 wychowanków), 10 wielofunkcyjnych (422 miejsca, 480 wychowanków), 21 socjalizacyjnych, w tym 8 niepublicznych (866 miejsc, 975 wychowanków), 20 rodzinnych, w tym jedna niepubliczna (142 miejsca, 133 wychowanków), 2 interwencyjne, w tym jedna niepubliczna (80 miejsc, 54 wychowanków), 54 opiekuńcze w tym 38 niepublicznych (2137 miejsc 2314 wychowanków).

Placówki, z których dzieci przebywały w szpitalach psychiatrycznych:

1. Dom dziecka w Szamocinie 1x3
2. Dom dziecka w Górze 1x3
3. Pogotowie opiekuńcze w Koninie 7
4. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Jastrowiu 1
5. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Szlachcinie 2 w tym 1x2
6. Dom opiekuńczo-wychowawczy dla dziewcząt w Poznaniu 1
7. Dom dziecka nr 2 w Poznaniu 5 w tym 1x2
8. Pogotowie opiekuńcze w Poznaniu 12 w tym 1x2
9. Ośrodek wspomagania rodziny w Kobylnicy 8 1x2
10. Dom dziecka w Kórniku 10 1x3
11. Dom dziecka w Kijaszkowie 3, 1x2 i 1x3
12. Zespół placówek opiekuńczo-wychowawczych w Pleszewie 4, 1x4
13. Zespół placówek wspomagania rodziny „Szansa” w Kosewie 2, 1x2
14. Placówka wsparcia dziecka i rodziny w Ostrowie WLkp. 3

15. Ośrodek wspomaganie dziecka i rodziny w Kołaczku 7, 3x2
16. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Łaszczynie 5 1x3
17. Dom dziecka w Trzemesznie 7, 1x2 i 1x4
18. Dom dziecka w Liskowie 5, 2x2
19. Dom dla dzieci i młodzieży w Turku 9, 2x2
20. Dom dziecka w Szamotułach 9 w tym 2x2, 2x3 i 1x4
21. Dom dziecka im. Ledóchowskiej 1 x4
22. Dom dziecka w Słońcu 9, 1x3

Ad.2 Wiek dzieci umieszczanych w szpitalu

Informacje o wieku dzieci umieszczanych w szpitalach prezentuje poniższe zestawienie. Najmłodsze dziecko miało 9 lat, najstarsze - 19. Najwięcej umieszczano 14- i 15-latków. W dwóch przypadkach brak danych o wieku dziecka

wiek	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
liczba dzieci	2	4	8	10	12	23	22	11	11	5	1	-	1

Ad. 3 Czas pobytu w szpitalu

Najkrótszy pobyt trwał 4 dni (diagnoza: „zaburzenia zachowania” w przypadku 15-latki), najdłuższy - 100 dni (z diagnozą: „uzależnienie od substancji psychoaktywnych” 18-latka). Zwykle pobyt w szpitalu trwał od 2 do 6 tygodni.

Ad.4 Powód umieszczenia w szpitalu/diagnoza

Najczęstsza diagnoza to: zaburzenia zachowania i emocji, wzmożona agresja, eskalacja zachowań agresywnych Ponadto: tendencje samobójcze, problemy emocjonalne i szkolne, problemy wychowawcze, nadpobudliwość, kontakt z narkotykami, ucieczki z placówki, zaburzenia emocjonalne, niska motywacja do podejmowania inicjatyw (15-latka przebywającego w szpitalu 29 dni), unikanie obowiązku szkolnego, ucieczki z placówki, pogorszenie funkcjonowania w placówce, nieprzyjmowanie leków, próba samobójcza, zaburzenia adaptacyjne, nadpobudliwość z deficytem uwagi, zaburzenia depresyjne, samookaleczenia, adhd, zaburzenia hiperkinetyczne i upośledzenie umysłowe, uzależnienie od amfetaminy, zaburzenia fetyszystyczne, cechy demoralizacji, reaktywne utrudnienia w nawiązywaniu relacji społecznych, zaburzenia okresu adolescencji, zachowania opozycyjno-buntownicze, zaburzenia emocjonalne i trudności w nauce, agresja wobec młodszych.

Były przypadki, gdzie w miejscu diagnoza pisano: „decyzja lekarza”, lub „skierowanie lekarza” (jakby mogła być inna sytuacja) lub pisano po prostu „agresja”.

Ad. 5 Dokumentacja – oświadczenia opiekunów prawnych

Nie załączono kopii dokumentów, a dane opracowano na podstawie informacji z PCPR-ów. Napisano, iż w 7 przypadkach była zgoda sądu. W 72 przypadkach podano, iż zgodę wyraził rodzic lub opiekun prawny. Niestety były informacje o braku zgody w ogóle.

Ad. 6 Dokumentacja – oświadczenia osób powyżej 16 roku życia

Zanotowano brak zgody dziecka i brak zgody sądu, przy jednoczesnej zgodzie rodziców. W 5 przypadkach była zgoda osoby powyżej 16 lat na ogółem 29 pacjentów, którzy – zgodnie z obowiązującym prawem – winni wyrazić zgodę osobiście.

Niejasne jest, dlaczego niektóre placówki posiadają dokumenty, a inne nie. W komentarzu napisano, iż problem dotyczy strony medycznej skierowań, co powinno podlegać weryfikacji ze strony resortu zdrowia i sprawiedliwości.